

КОНГРЕС ПРИЙНЯВ ФАРМЕРСЬКИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ

РЕСПУБЛІКАНСЬКІ ПРОВІДНИКИ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ „ВЕТО” ПРЕЗИДЕНТА; ДЕМОКРАТИ ТВЕРДЯТЬ, ЩО АЙЗЕНГАВЕР ТАКИ ПІДПИШЕ ФАРМЕРСЬКИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ

Вашингтон. — Конгрес прийняв законопроект про фермерську програму і тепер його відішлють до президента до підпису. Але визначні республіканці передбачають, що Президент може не підписати цього законопроекту, бо він домагасться тривкої допомоги фермерам і підніс висоту паритету від 75 до 90 відсотків. Та пресовий секретар Білого Дому, Джеймс Галгерті заявив в Осгеті, Джорджія, що Президент не буде втрущувати цієї справи, поки не вернеться до столиці при кінці цього тижня. Фермерський законопроект спершу прийняла Палата Репрезентантів більшістю 237-ох до 181-ого голосу. Сенат прийняв цей самий законопроект більшістю 50-ох до 35-ох голосів. В Палаті Репрезентантів за цим законопроектом голосувало 211 демократів і 27 республіканців, проти було 14 демократів і 167 республіканців. В політичних колах вважають, прийняття цього законопроекту за найбільшій поразку уряду президента Айсенавера під час його уряду. Нараді над цим законопроектом тривали майже три місяці, і уряд постійно домагасться, щоб в ньому не було пункту про тривку допомогу фермерам, які щоб не було двоторовості в допомозі фермерам, це значить, щоб за сконсумовану людським пшеницю в цій країні не платили фермерам по 100 відсотків паритету (паритет — це рівень, згідно яким виплачується допомогу фермерам в відношенні до ціл на продукцію фермерських продуктів). Демократи твердять, що Президент не зможе не підписати цього законопроекту в цьому виборчотому році, щоб не збільшувати невдоволення фермерів. Ухваленні Конгресом законопроект, збільшити видатки державної скарбниці на — 3.000.000.000 доларів. Частина республіканських сенаторів і конгресменів голосувала за прийняттям цього, законопроекту, щоб затримати прихильність фермерських виборців із степів Середнього Заходу. Демократичні сенатори і конгресмени з величезних міст, голосували проти законопроекту. В законопроекті заходиться і пункт про створення „земельного банку, з тих акрів землі, які не будуть управлені і за які фермери дістануть відшкодування. На це відшкодування призначено в законопроекті 1.200.000.000 доларів, щоб зменшити тим способом фермерську продукцію. Але в урядових колах сумніваються, чи вже цього року фермери зможуть з цього „банку“ скористатися, бо вже давно почалися весняні праці в полі.

Сенатор Джансон погоджується кандидувати

Вашингтон. Провідник демократичної більшості в Сенаті — Ліндон Б. Джонсон заявив у радіоїй промові, що погоджується бути „фаворитом“ стейту Техас і кандидувати на президента, щоб об'єднати голоси демократичних делегатів на Крайовій Номінаційній Конвенції в Чикаго, Спікер Палати Репрезентантів Сем Рейберн вже давно намовляв до цьо-

Кіфвер має майже таку саму популярність як Стівенсон

Принстон, ІІ. Дж. — Американський Інститут Публічної Опії Джорджа Геллуна 10-го квітня подає висліді своїх опитувань в справі популярності демократичних кандидатів на президента — Адлея Е. Стівенсона і сенатора Кіфверера. В березні цього року Стівенсон тішиться далеко більшою популярністю в порівнянні з сен. Кіфвером, але тепер він майже з ним зрівнявся. І так серед запитуваних демократів за Стівенсоном заявилися 39 відсотків, а за Кіфвером — 33. В березні цього року цей відсоток представлявся так: Стівенсон — 51, Кіфвер — 18. Сенат незалежних виборців демократичні кандидати мають такі відсотки популярності: Кіфверер тепер — 29, у березні — 25; Стівенсон тепер — 23, в березні — 33. Серед демократів по кількості відсотків популярності дістали такі кандидати: Гарриман (6), Річард Расселл (4), сен. Джансон (3), губернатор Лавліт 2). Серед запитуваних незалежних — Лавліт (10), Гарриман (6), Расселл (5), Сем Рейберн (4). Запитувані демократи заявили, що якби їм пришлося вибирати на конвенції між Стівенсоном і Кіфвером, то вони голосували б так: 49 відсотків — за Стівенсоном, а 46 — за Кіфвером. (П'ять відсотків було нерішених).

В АМЕРИЦІ

- Миська Управа Нью-Йорку повідомляє, що цього року вийде в цьому найбільшому місті світу містні заборони, бо резервуари так переповнені водою, що вона з них навіть випливає.
- 6,000 мільйонівських поземників домагаються збільшення платні на 81 цент за годину праці. Домогинься заробляють тежорічно по 5,315 доллара, а домагаються по 7,000 доллара.
- 3 нагоди "Дня ками", який відзначають 11-го квітня, стверджують, що в ЗДА вживають ками 96 відсотків родин і що "камова промисловість" річно дає 2.5 більшона доллара.
- Нев (Кінг) Ковал, співак негритянського походження, що виступав у університеті перед білою аудиторією, яка складалася з 3,500 осіб, мусів перервати свою програму, бо два білі слухачі кинулися на нього і поранили його плече. Після цього випадку публіка привітала його оплесками, але продовжувати програми він не міг, бо мусів іти до лікарів.
- Комуністична ("Прогресивна") партія Канади запросила американського негритянського співака Пола Робсона на 17 концертів у містах Канади, але федеральний департамент імміграції не погодився на призначення цього прокомуністичного співака.
- Голова Спільної Електричних Робітників, Джеймс В. Карлз, заявив, що уряд ЗДА в своїй закордонній політиці керується не своєю власною силою, а страхом перед комуністами.
- Секретар скаргу Джордж М. Гомфрі встановив офіційну назву для свого департаменту який, хоч існує вже 16 років, досі не має урядової назви. Більш департамент звичайнось вیده пер "департаментом скаргу".
- Конгресмен Томас Джейн із Массачусетсу запропонував, як демократичного кандидата на президента, конгресмена із того штату і провідника демократів у Палаті Репрезентантів — Джана В. МакКорміка. Демократи прийняли цю пропозицію оплесками.

ПРЕЗИДЕНТ ПІДПISУЄ НОВИЙ ЗАКОН

Президент Айзенгавер, перебуваючи тепер в Огеста, Джорджія, підписує закон про 760-мільйонний проєкт регуляції осушування і будування гребель на ріці Колорадо.

Президент підписав закон про регуляційні й осушувальні праці на ріці Колорадо

Огеста, Джорджія. — Президент Айзенгавер, який відпочивав в Огесті, Джорджія, скликав малу пресову конференцію, на якій повідомив, що 11-го квітня підписав закон про регуляційні й осяшувальні праці на горішній частині ріки Колорадо. Айзенгавер заявив, що це дуже важливий закон, бо коли всі запроєктовані праці будуть виконані, то тоді не буде повені на цій ріці, і будуть осушені поля в її басейні. На ці праці передбачено закон видати в сумі 780,000,000 доларів. Одночасно, Президент повідомив, що заміняє на

Труман гостро критикує Айзенгавера

Ли Мойн, Айова. — Бувши президент Гаррі С. Труман промовляв на демократичному прийнятті в „Дні Джексона” і заявив, що Айсенгавер — це президент, який „нічого не робить”. Труман вживав таких гострих слів і висловів в своїй промові, якими він послуговувався під час виборчої кампанії в 1948 році. Труман сказав, що Айсенгавер обдурив фермерів, а в закордонній політиці керується однією партією і тільки глузує з двопартійності, про яку декілька згадів в своїх заявах. „Айсенгавер казав Труману, заслугу якого те, щоб нарід відкинувши його в найбільш виборів”, ймовірно, був відкинувши республіканський 80 Конгрес, який також нічого не робив.

С. Гординський — новий голова Об'єднання Мистців

Нью-Йорк. — Об'єднання Мистців України в Америці відбуло тут в понеділок 8-го квітня, свої річні загальні збори при участі 29 мистців. Збори пройшли в діловій атмосфері і присутні мали змогу почути короткі звіти з усієї діяльності Об'єднання — про відбуті і намічені виставки на українському і загально-американському терені, про зв'язки з новими мистцями, про фонд допомоги потребуючим мистцям і його дотеперішній розподіл та інші справи. Тому ще дотеперішній голова ОМУ Сергій Литвиненко, який очолював Об'єднання впродовж п'яти років, прохав звільнити його на далі від обов'язків голови. Збори вибрали одноголосно новим головою мистця С. Гордиńskiego. Терпіший склад управи ОМУ такий: С. Гордиński — голова, Сергій Литвиненко і Володимир Сичинський — заступники, Р. Пачовський і пані Р. Шульова — секретарі, І. Паливoda — ескабринг. До товариського суду вибрані І. Паливoda, В. Сичинський і В. С. м'яцєв, до контрольного комісії М. Білінський, В. Вайля і М. Мороз. Інші члени управи: П. Андрусів, Д. Горнятьвич, К. Кричевська, О. Липничий, А. Малюта, П. Мегіш, В. Пачовський, В. Пенний, П. Холодний. Негайно після зборів відбулося перше засідання нової управи ОМУ, яка вибрала також окремий тричленний комітет та уповноважила його зайнятися справами найближчих виставок. І зборам обговорювано також справу деяких наших неуселінних видавців, які пердруковують твори мистців без їх відома і згоди. ОМУ сьогодні найбільша і найважливіша українська мистецька організація у вітчизняному світі, що стоїть у зв'язку з понад сотнею українських мистців у цілому світі, а зокрема з мистецькою молоддю, представники якої входять до нової управи об'єднання.

**„Розбудова” — новий господарсько-
суспільний часопис в Торонті**

Торонто, Канада. — З 3 да 7-го квітня появилася тут одночасно 1-ше й 2-ге число нового двотижневика — „Розбудова“, в підзаголовку якого зазначено, що це „господарсько-економічний часопис“. Друкується він в друкарні „Нашої Метри“, а його редактором є М. Сосновський. Між співробітниками подані такі прізвища: В. Безхлібник, Я. Гарасевич, В. Кальба, Ю. Карманік, К. Мулькевич, Я. Оніщук, Л. Сенишин і С. Кутювий (фотокореспондент). Редакція підкреслює, що багато з наших часописів, але досі в цілому ще не було часопису, який „займався б тільки господарськими справами і насвітлював усі події з погляду господарських інтересів.“ Так часописом має бути двотижневик „Розбудова“, що його фінансує наша будівельна філософська інституція в співпраці Товариства Українських Підприємців і Промисловців в Торонті.

Булганін заперечує замір ССРСР посварити Англію з ЗДА

Москва. — Совєтський уряд хоче жити в приязні з приятелями своїх приятелів, отже не має зовсім заміру розсварювати Англії з Єдиненими Державами, тому, що сам хоче жити в приязні з Англією та поправити взаємини з ЗДА — пачив Булганін представити новий лондонського „Таймс-а“: У писаній відповіді на доставлені йому питання, Булганін заперечив, наче б виступи Булганіна і Хрущова під час їх подорожі по Індії і В'єтнамі минулої році були скаргові проти Англії, Вони — мовляв — торкалися колоніалізму, але СССР завжди хотів „приятельні взаємини“ з Англією. Головною ціллю відвідин Булганіна і Хрущова в Англії є поліпшити теперішню міжнародну атмосферу і зацікавити торговельні англієцькі - совєтські взаємини. В останню неділю совєтський уряд оскаржив „депкі англієцькі кола“ в тенденції спущення свогоду рухів Вулганіна і Хрущова під час їх перебування в Англії. Вони відвідували Англію в понеділок 16 квітня, на 10-денну офіційну візиту. Це останні інтерв'ю „Таймс-а“ з Булганіним майже на цілі — коментує преса — розвіяти острах англо-американського уряду, що єдиний дійсний ціллю совєтських відвідин є поробити інтриги між Англією і ЗДА та використати своє перебування в Англії для пропаганди.

На Цейлоні прийшов до влади про-комуністичний уряд

Кольомбо. — Джан Котелавала, дотеперішній виразно про-західний прем'єр Цейлону, який в останньому парламенті розпорядився 54 мандатами своєї 3-їдинної Національної партії, на всіх 95, зазнав в теперішніх парламентних виборах велику поразку і оголосив свою дімісію. Перемогу здобула Партія Свободи, яка матиме 51 мандат. Комуністи - троцькісти здобули 14 мандантів, індійські переселенці 10 мандатів а партія Котелавали скорчилася всього до 8 мандатів.

Україна вирощуватиме американську гібридну кукурудзу

Київ. — Міністер сільсько-го господарства УРСР Михайло Співак заявив, що на протязі найближчих двох років цілий врожай кукурудзи в Україні буде вирощуваний з гібридного насіння. Згідно з планом, в 1956 р. мають бути засіяні кукурудзою 7 мільйонів гектарів (17,297,000 акрів) землі, значить на один мільйон гектарів більше, як в 1955 році і на 5 мільйонів гектарів більше, як в 1954 році. Для покращання вирощуваної досі кукурудзи закуплено у З'єднаних Держав 500 тон двадцяті різних родів кукурудзи. Запитуваний про справу резигнації Трохима Лисенка зі становища президента всеосяжної академії сільсько-господарських наук СРСР, Співак не пригадав цієї справи, великого значення, завдяючи тілі що Лисенко хотів обміняти справу вирощування кукурудзи з гібридного насіння тільки для експериментівних цілей. В дальшому в як заперечив вістки про що совєтський уряд планував відібрати в колгоспників звані присадибні ділянки, жучи, що кожен колгоспник мусить мати для власної вжитку клантні землі, на які міг би планетати городи, тримати корову, телятину, курей і бджоли. Колгоспники віддають цім присадибним ділянкам тільки один процент свого часу і праці на цих ділянках не чинять, але здебільша жінок, діти, або старші люди, здатні до роботи в колгоспі.

Трохим Лисенко хоче сконцентруватися на науковій праці

Москва. — Тодішим Лисенко, видатний совєтський біолог українського походження, не знапомачи на свою резигнацію і ставиновича президента все-союзної Сільсько-господарської Академії Наук СССР, не зійшов із провідного місця в совєтській науці і займає далі ряд інших високих офіційних становищ. В середу 11 квітня Лисенко виступав на зібранні, присвяченому 30-ій річниці смерті американського дослідника після рослин Луїса Бавренка і після зібрання мав розмову з журналістами, під час якої заявив, що рада мі-

ністрів прийняла його резолюцію на його власне бажання, бо він хоче тепер сконцентруватися на науковій праці. На запит журналістів, чи офіційні становища він зламає, Лисенко відповів, що не зламає, бо він працює як з директором Інституту генетики, членом президії Академії Наук СССР, членом біологічної секції цієї академії, членом Академії Сільсько-господарських Наук і членом Академії Наук України в СССР. Лисенко є головним плагатором теорії, що в генетиці важливішу роль відіграє оточення, як відініність.

Криза в Українській Центральній Репрезентації в Аргентині

Буенос Айрес. (сдо). — Територія України в скарбниці Центральної Репрезентації в Аргентині була обрана акмі українськими національними організаціями на III-му конгресі українців Аргентини, що відбувся 20 березня 1954 р. Обрано її було на 3 роки, після довгої підготовчої праці спеціальної комісії з представників чотирьох головних Центральної — Т-ва „Відродження”, Т-ва „Просвіта”, Братства св. Покрови УАПЦ і Українського Об'єднання. Консолідаційна акція не була легка, бо попередня УІР об'єднувала лише половину колонії, друга ж половина, що гуртувалася в „Просвіті” та деяких інших організаціях знаходилася поза системою УІР. Зрештою, довгі переговори успішно закінчилися, і на голову УІР обрано його лідера проф. О. Онацького. Протягом часу виявилось, що консолідація не була тривкою і справжню цілу співпрацю між організаціями, які були стільки часу роз'єднані, не було легко налагодити. Внаслідок цього з днем 22 березня голова УІР, проф. Онацький склав на руки і Віктора Левицького, що, від'їзди м-ра Ром. Головатого, переривав головами Головної Раді УІР, своєю місією. Голова Головної Раді скликав з цього приводу звичайну сесію Головної ради, що відбулася в неділю квітня ц. р.

● Шведський корабель „Азіка” містив 5,409 тонн, які він вантаж залізної руди, на скелю недалеко берегів Гренландії і пішов на дно. 3,34 залогів вирятуювано 26, решта втопилася.

ГАММЕРШИЛД ПРОДОВ- ЖУЄ ТАЙНІ ПЕРЕГО- ВОРИ З ЄГИПТОМ

Каїро. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй Даг Гаммершилд продовжує свої розмови з єгипетськими державними мужами в справі замирення на Середньому Сході. Представники закордонної преси в Каїро скаржаться, що Гаммершилд стосує в цих переговорах прикметну йому тактику тайної дипломатії в повному значенні цього слова, при чому він тепер ще більше, як раніше, зберігає глибоку мовчанку про все, що торкається його мирової місії. В середу 11 квітня Гаммершилд має понад однугодинну зустріч із єгипетським прем'єром Гамалем Абдель Насером, фактичним теперішнім диктатором Єгипту, якого дійсні політичні цілі неясні. Заходів і тому спричиняють велику журбу. Крім цього, Гаммершилд конферувє в середу з міністром закордонних справ Єгипту, д-ром Махмудом Фавазі, при чому остання розмова тривала дві години і велася без ніяких відійів. Даг Гаммершилд задумував вернутися в п'ятницю до своєї „головної квартири" в Вейруті, столиці Ливану, і перевести там кінець гнижля, а в понеділок поїхати до столиці Ізраїлю Тель Авіву на розмови з ізраїльськими керівниками. Перед відїздом з Каїро, Гаммершилд мав ще раз бачитися з Гамалем Насером, але ніщо не вказує, щоб з отих численних розмов генерального секретаря Об'єднаних Націй з керівниками єгипетськими чинниками

Арабські загони терористів „виконали завдання”

Срусалим. — Під час коли в Ізраїлю зріс стан нервового напруження і бажання пісти у зв'язку з новими актами терору збоку так званих „самогубчих агонів“ арабських партизанів, з радіостанції в Каїро оприлюднено комунікат сиптської армії, що „арабські загони виконали свою місію „реванжу“ за бомбардування Ізраїлем в минулому тижні міста Газа, при чому згинulo було 50 цивільних осіб“. Ізраїль з свого боку твердив, що бомбардування Гази було відплатним актом за попередні сиптські атаки здобж кордоно на пустині Газа. Останнім актом терору сиптських „самогубчих загонів“ був наскок на торговельну школу в колишньому арабському містечку Шаффір, перезвалому в Ізраїлі на Габбада, недалеко Тель Авіву, в самому серці Ізраїлю. Вечером в середу, коли в тамошній торговельній школі відбувалася саме наука релігії в класі було 43-х учнів у віці 14-15 років, три араби відкрили двері від ганку та вкрили вогонь з автоматичної зброї по школярах. Три хлопці згинули на місці, смертельно ранено вчителя, а п'ятьох інших учнів віднесено в лікарню. Після віддачі салюту в переповнену шкільну кухню — напасники пезли в темряві. Крім цього в інших місцевостях Ізраїлю кидали гранату в громаду працюючих робітників, остріляно засідки цивільних автобусів, килено гранату крізь вікно помешкання одної жінки, важко зранено її дитину. Ізраїльський уряд назвав це новітньою серією терористичних замахів „п'яною і злобною агресією“, яка є „найявновіщою відповіддю Єгипту на мирні заходи генерального секретаря ООН Гаммершилда“.

B C B I T I

● **Вінстон Черчилль**, який відпочивав на французькій Рів'єрі біля Монако, втік звітливо до Лондону, коли почався масовий паливний голод у зв'язку з вичерпанням запасів Монако.

● **Райніс III** з американського фільмового зіркою **Грейс Келлі**. Він заявив, що на Рів'єрі «стало загарбано гамірно».

● **На весіллі Райніс III**, князя Монако і **Грейс Келлі** єдиним «коронаваним гостем» були колишній британський король Чарльз, колишній в'єтнамський цар **Бао Дай**. Всі інші теперішні й колишні монархи відмовилися прибути на весілля, хоч усі дістали запрошення, — навіть велика княгиня **Марія Романова**, якась кузенка останнього російського царя **Миколи II**, яка була продивинена в домі моди на 5-й Ейвс-стріт у Нью-Йорку; виступав **Монако** до королеви **Єлизавети II** вислав молодий парі шлюбний дарунок — позолочену тачку, яку передасть її представник, генерал **Гю Селсбері-Джонс**. Від населення Монако (20,000 осіб), **Грейс Келлі** дістане нашийник успанний брильянтами та рубінами, перстень, серези й брасолекети — вартості 420,000 доларів.

● Велике летовище на Кіпрі з життям міжнародним пасажирським рухом, як найдаль на схід висунутий європейський комунікаційний центр, перейшло під адміністрацію англійського військового летунства. Багаж усіх подорожніх підлягає строгої контролю. Кількасот кипрських греків, що служили на військовій авіації, вийшли додому. Причина — численне тероризм грецького робітника працював на цьому летовищі і відмовився підписати бомбу, та переловлення лиси в якому говорюлись про симпатії підкиднування годинників бомб до пасажирських таке.

● **Нова партія коаліції** Цейлон, що прийшла до влади після останніх парламентських виборів, першом хоче зліквідувати англійську летунську базу в пор. Трікомалі. Націоналісти, цілісти і комуністи «тримують», але мешканці цього міст в розпучі: із 20,000 населення 4,000 заробляють собі життя в летунстві, а в аеропорту вони заповнюють, що коли зникне англійська летунська база зникне і те цілкомське місто.

● **3,500 румунських емігрантів**, які перебували в Західній Німеччині або в західній Верліні, вернулись „на рідніх внаслідок упертої комуністичної репратаційної пропаганди. Виторгів 10 тисяч вибуло з Берліна на Кіпрі 112 руху. Вони поїхали в „амістіон“.

● **Фірма Джерард-Мот** Годзіне в Австралії признала по \$84,000 річно на 25 пендів університетським абентам для наукової та професійної спеціалізації.

СВОБОДА

FOUNDED 1893

newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Noted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріали.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДОБРОБУТ ЗОВОВ'ЯЗУЄ

Минулого року американський добробут досягнув нового верха і виявився вразливим тенденції дальшого росту. Згідно з усіми статистиками, виказами і, в першу чергу, з фактичним станом, Америка — можна сказати — плаває в маслі, хоч саме того масла, яке є символом добробуту, велика частина населення, головю жіночого, вживає не радо, з уваги на модну „струнку лінію“. Статистика господарського розвитку за перший квартал цього року свідчить не тільки про стабілізацію дотеперішнього добробуту, але й про нові великі можливості в поодиноких господарських ділянках, зокрема в затрудненні. Правда, в поодиноких галузях промисловості, зокрема в автомобільній, заново в сезонне сповільнення супроти попереднього року.

Очевидно, що частинною і учасником того казкового добробуту є й наша американсько-українська спільнота. Коли б сьогодні можна було підрахувати та підсумувати індивідуальне майно доброго мільйона американських українців, то воно становило б головокружну цифру. Індивідуальний український стан посідання в Америці збільшується пропорційно до загального розвитку з кожним днем. Збільшується кількість українських підприємств, маси українського робітництва доповнюються щораз більше висококваліфікованими спеціалістами, з кожним днем росте відсоток українців у різних професіях. Сумарний сьогоднішній образ нашої спільноти в цій країні є найбільш надійний за всю її вже 70-літню історію.

Але це відноситься до нас всіх, як одиниць. Бо коли мова про нас, як спільноту, та про наші спільнотні акції й досягнення, то розвиток іде радше у відворотній пропорції. Рівночасно бо із збільшенням нашого індивідуального добробуту і стану посідання, підпадає щораз більше наша громадська активність, зменшуються пожертви на народні цілі, слабшає зацікавленість у суспільних справах і потребах. Плястичний образ дало б тут статистичне порівняння пересічних індивідуальних заробітків і прибутків впродовж останніх, наприклад, п'ятих років та впливів пожертв до Народного Фонду УЖК чи до ЗУАДКомітету. Індивідуальні прибутки з кожним роком зростають, а пожертви на добрі цілі з кожним роком зменшуються. Люди з кожним роком краще „вташтовуються“ і з кожним роком менше цікавляться суспільними проблемами.

Такий розвиток важко приймати як нормальний. Він також не є американський. В загальноамериканському суспільстві спостерігається, рівночасно з розвитком добробуту, мотушливий розвиток суспільного життя і жертвенності на добрі цілі. Результатом доброго розвитку, наприклад, Фордового підприємства була пожертва в сумі 500,000,000 доларів на всьвітлі добрі цілі. Минулого року ведена „Нью Йорк Таймсом“ традиційна одномісячна кампанія збірки фондів на 100 найбільш потрібних принесла понад 500,000 доларів, найбільшу суму за всі часи. Справжній американець чим більше має, тим більше дає, бо це — принцип країни і нації. Бо добробут зовов'язує.

Ми повинні перевірнути цю справу і направити її теж і в наші спільноти. Теперішній добробут дає нам усім вількову нагоду дивитися на найбільш вершини наш розвитку в усіх наших суспільних галузях. Маммо всі об'єктивні можливості, щоб піднести нашу культурну творчість та культурні прояви, можемо закрити й розбудувати наші інституції, можемо у багато разів посилили нашу індивідуальну й збірну акцію на користь поневоленого українського народу. З теперішнього добробуту ми повинні залишити тривкі пам'ятники у формі нових величавих святинь та народних домів, повинні збільшити реєстр наших видань українською і англійською мовами, повинні подбати про виховання і професійний та громадський вишкіл нашої молоді, що має перевертати і поборити нашу спадщину.

Уже давно виправдалася засада, що людина чим більше має, тим більше потребує. Ця засада була б кудь корисніша, якби ми хотіли зрівноважити її в суспільному житті, і своєю жертвенністю та активністю давали про те, щоб з кожним днем більше мати і більше потребувати. Добрий зворот нашого розвитку в цьому напрямку можемо зробити вже тепер. Саме в місяці квітні закінчиться дволітній рік Народного Фонду, отже його загальні підсумки можемо переглянути та тепер негайно висилкою залегого або додаткового до і пожертви. А в недалекому вже великодньому часі ЗУАДКомітет вестиме свою акцію традиційної великодньої писанки на харитативні цілі. Це дасть нам добру нагоду не словом, але щирою пожертвою виявити нашу владність ласкавій долі і доказати, що ми справді розуміємо й виконуємо ті обов'язки, що їх накладає на нас добробут.

АЛЬБЕРТО М. АРТАХО У ВАШИНГТОНІ

Останнім закордонним державним мужем, який в понеділок 9 квітня прибув у відділок до столиці З'єднаних Держав і тепер ще там перебуває, є еспанський міністер закордонних справ, Альберто Мартін Артахо. Він мав знаменитий „візитовий білет“ найновішої дати, що його міг пред'явити господарям: саме за два дні перед тим, 7 квітня ц. р., він підписав в імені свого зверхника, голови еспанської держави ген. Франсіска Франка, договір з султаном Мохаммедом V, за яким Еспанія зреклася своїх „прав“ на частину Марокко з 27 вересня 1912 року і вимала державну суверенність Об'єднаного Марокко.

Проте, цей акт, що його переріс Альберто Артахо, не був першим доказом його передбачливості і політичного реалізму, який диктує цьому діячеві пристосовуватись до щораз нової ситуації і приймати невідхиляні речі такими, якими вони є. Артахо має всього 51 рік, але вже 11 років є він еспанським міністром закордонних справ і роками своєї служби на цьому становищі побив у західному світі рекорд. Він побив його подвійно, коли пригадає трудові, з якими зв'язане керування з акордонними справами держави під особовим авторитарним правлінням, в якому фактичний диктатор, без уваги на свій офіційний титул, особливо чутливий на свій престиж в міжнародному світі і має амбіцію особисто керувати закордонною політикою. Генерал Ф. Франко, вибираючи наприкінці другої світової війни Альберта Артахо на свого міністра закордонних справ, знав, що Еспанія чекають надзвичайно бурхливі часи і що треба буде віддати державний корабель в руки амбітного керманітчея, щоб перевернути його щастливо через спінець хвилі.

Пригадаймо коротко: Еспанія покляла край, панауваючи Альфонса XIII революцією 14 квітня 1931 року, але перекрила трирічну криваву громадянську війну (від 18 липня 1936 до 28 березня 1939 року), яка закінчилась переходом усієї влади в країні в руки переможного командаанта протикомуністичної військ, генерала Франсіска Франка. Америка визнала новий режим зразу ж, вже 1 квітня 1939 року, але прийняття того режиму фашистичної Італії і нацистської Німеччини, завдяки яким зін переміг комуністів і встановив свою владу, зробило Еспанію неблагоннадійною в очах переможного у другій світовій війні демократичного Заходу. Це були часи, коли на Заході, зокрема в З'єднаних Державах, діяли сильні комуністичні впливи. Таким чином ЗДА, Англія і Франція разом із СССР, справжнім ініціатором та провідником проті еспанської кампанії на міжнародному терені, голосували в Об'єднаних Націях за дипломатичний бойкот Еспанії генерала Франка, не допустивши Еспанії раніше до членства в Об'єднаних Націях. Невтралність Еспанії, яку зберіг Франко в другій світовій вій-

ні, опершись на татискові Гітлера і Муссоліні, — врятувала Еспанію від гострих репресій з боку альянті. Керівник еспанської закордонної політики мусів мати залізні нерви і великий терпіння, щоб перенести всі ці удари й образи. Парадоксально — найбільш допомогли Еспанії вийти з політичної ізоляції і почати помалу грати щораз більшу міжнародну роль — самі большевики. Їхня агресивність, яка різко змінила всю політику Заходу й поділила світ на дві частини, продуктувала першим З'єднаним Державам змусити свої відношення до Еспанії, як до найвпливистішої й найвпливистішої європейської — континентальної антикомуністичної потуги.

У 1951 році ЗДА вислали до Мадриду свого амбасадора. Хоч Еспанія й доміни не є членом НАТО, але вона стала безпосереднім партнером союзником З'єднаних Держав, яким відступила на своїй території три морські і п'ять летючих баз, одержавши за це допомогу в модернізації власних збройних сил та в господарській відбудові краю. На останню роль в господарській допомозі з боку Америки грають публічні роботи, ведені у зв'язку з розбудовою американських баз, завдяки чому і безробітні зменшилися, і промисловий розвиток, з якими зв'язані нові поштовхи. Голосування в Об'єднаних Націях 14 грудня 1955 року, яке ввело до Об'єднаних Націй, разом із „багажем“ 15 інших держав, також Еспанію — це був триумф терпеливих, моральних, безперервних і розумних заходів міністра Артахо. Він мав у цих заходах двох великих і впливових „партнерів“ союзників: південноамериканських держав, посвоячених кров'ю і мовою, з яких Аргентина ніколи не повинувалася постанові ООН про зривання дипломатичних зв'язків з Еспанією Франка, — та арабські країни.

Взаємини Еспанії з арабськими країнами — це окрема надзвичайно цікава й „екзотична“ тема. Адже араби чверть століття в Північній Африці сформували свою армію та понад 700 років, бо там в 1492 році, році відкриття Америки, впала остання арабська фортеця Гренада в Еспанії. Можна було б думати, що еспанці й араби наслідком довголітнього воювання стали смертельними ворогами. Так воно не є. Завжди перемішалися культурні впливи й зародилися територіальний патріотизм до тис Північної Африки, де араби заселили колишніх гордих картагенців і де залишилася традиція звичаїв і обичаїв, що сягають непамятних часів. Гордих картагенців заступили горді маври й пречесні племена, з яких найхорошішим і найнепокірливішим по нинішній день є рифенці. З відбудовою Еспанської держави та зростанням її могутності, яка досягла свого верха за Франка II і зазнала заломання з загрозливою Великою Армією в Каналі Ля Манж та з деканденцією, як наслідком матеріальної перестуї керівної класи, між Еспанією і пів-

Любомир О. Ортинський

ПОЛІТИКА З ПЕРСПЕКТИВИ БАВАРСЬКОГО СЕЛА

Політика з перспективи баварського села

Після пересиченого бензину Мюнхену і клубів редакційного та каварного диму добре втягнути в політані легені трохи свіжого повітря, хай навіть і якогось гам Обергумело в північному родну ролу — самі большевики. Їхня агресивність, яка різко змінила всю політику Заходу й поділила світ на дві частини, продуктувала першим З'єднаним Державам змусити свої відношення до Еспанії, як до найвпливистішої й найвпливистішої європейської — континентальної антикомуністичної потуги.

У баварському куркулі

Макс Дайлінгер, господарит на сорока гектарах, крім того має в себе власну крамницю, підорезовує ріку для риболовлі, а ще й з лісу капає йому річковою якась тислячка. Отже, не диво, що в нього не лише повністю механізоване господарство, електричне досія сорока корів, новий „Опель-кадет“, але й телевізор. Правду кажучи, Макс і трохи нею не захоплюється, але, що образи зменшилися, і промисловий розвиток, з якими зв'язані нові поштовхи. Голосування в Об'єднаних Націях 14 грудня 1955 року, яке ввело до Об'єднаних Націй, разом із „багажем“ 15 інших держав, також Еспанію — це був триумф терпеливих, моральних, безперервних і розумних заходів міністра Артахо. Він мав у цих заходах двох великих і впливових „партнерів“ союзників: південноамериканських держав, посвоячених кров'ю і мовою, з яких Аргентина ніколи не повинувалася постанові ООН про зривання дипломатичних зв'язків з Еспанією Франка, — та арабські країни.

Взаємини Еспанії з арабськими країнами — це окрема надзвичайно цікава й „екзотична“ тема. Адже араби чверть століття в Північній Африці сформували свою армію та понад 700 років, бо там в 1492 році, році відкриття Америки, впала остання арабська фортеця Гренада в Еспанії. Можна було б думати, що еспанці й араби наслідком довголітнього воювання стали смертельними ворогами. Так воно не є. Завжди перемішалися культурні впливи й зародилися територіальний патріотизм до тис Північної Африки, де араби заселили колишніх гордих картагенців і де залишилася традиція звичаїв і обичаїв, що сягають непамятних часів. Гордих картагенців заступили горді маври й пречесні племена, з яких найхорошішим і найнепокірливішим по нинішній день є рифенці. З відбудовою Еспанської держави та зростанням її могутності, яка досягла свого верха за Франка II і зазнала заломання з загрозливою Великою Армією в Каналі Ля Манж та з деканденцією, як наслідком матеріальної перестуї керівної класи, між Еспанією і пів-

нічно-африканськими арабами зацікавлені в тому, які в новітній політичній практиці досягнуті власні генеральні Франко в Північній Африці сформували свою армію та понад 700 років, бо там в 1492 році, році відкриття Америки, впала остання арабська фортеця Гренада в Еспанії. Можна було б думати, що еспанці й араби наслідком довголітнього воювання стали смертельними ворогами. Так воно не є. Завжди перемішалися культурні впливи й зародилися територіальний патріотизм до тис Північної Африки, де араби заселили колишніх гордих картагенців і де залишилася традиція звичаїв і обичаїв, що сягають непамятних часів. Гордих картагенців заступили горді маври й пречесні племена, з яких найхорошішим і найнепокірливішим по нинішній день є рифенці. З відбудовою Еспанської держави та зростанням її могутності, яка досягла свого верха за Франка II і зазнала заломання з загрозливою Великою Армією в Каналі Ля Манж та з деканденцією, як наслідком матеріальної перестуї керівної класи, між Еспанією і пів-

Очевидно, що, маючи за собою 11-річний стаж керівника закордонної політики Еспанії, Альберто Мартін Артахо є в теперішній ситуації бажаним гостем Вашингтону. Він ще особливо симпатичний своїми особистими прикметами й навіть особистим виглядом. Високий, кремезний, важить більше як 200 фунтів, робить враження не то атлета важкої ваги, не то добродушного мішчука. На справді, він — професор соціології в Мадридському університеті, доктор прав і політичних наук, людина з почуттям великого і здорового глузду, логічності і гумору. В теперішньому часі, коли комунізм і арабський світ — це найбільш болючі міжнародної політики, наради з таким діячем мусьт прийняти найширший обсяг і мати найглибший зміст.

Органічного росту, а може й розросту? Дві рівні сили змагалися за ті дилеми. В обох таборах були в той час ідеї, прагноті і готові на жертву люди. І виграти той бій означало вибрати шлях для нації на довгі, довгі роки, означало дати напрям новому розділові історії. Широко розгорнувся крилатого єдиного вирішного фронту. Від юнацтва і студентства до розважних батьків народу, від столичних каварень до часто ще курних селянських стріх. Бастіонами той боротьби були читальні і соціальні гнізда, кооперації і кружки „Сільського Господарства“, студентські товариства і Пласт, церква і школа. А передовиками — невідомі ветерани і студенти. Величезна більшість їх — з південного лісся на грядках. І тоді, саме тоді вирішився той бій. Відкуноту прималити міражі „рідної“ держави за недалекою річкою, засучено на загніблє співзвуччю з місцевим віроломним займанцем. У душах молоді замішено кріпкі основні віри в Бога і Батьківщину, віри у

їх незнищимість і вічність. І навчено. Її покладалися на себе. Які міцні були ті основні гострі сальви, що гриміли з непомірних бант нової Січі — лісової УПА. Які глибокі вони, кажути, царські чини й безблизна смерть Чупринки, Гасинів та інших.

Один з провідників того звитяжного походу був той, що його очі так прямо і розумно діяли з фотографії — Степан Охримович. Він держав стійку на всіх відтинках, усіх ризиках позицій того фронту. Ішов попереду, від других, клав основу під світогляд молодого покоління і сам ішов з ним на всі найважчі проби і змагання.

Часи Івана Франка, коли великому камейареві приходило розмножувати свої величезні таланти на дрібну хоч кончею монету щоденних потреб, — далеко це не за нами. Тим менше не були в добі Степана. І він минав свою величезну інтелігенцію й духові скарби на дрібні і розкидував їх повною жеманею, по папськи, не рахуючи.

Богдан Винар

ЕКОНОМІЧНЕ „ОБ'ЄДНАННЯ“ З РОСІЄЮ

Широко і гучно проведено в цілому СССР святкування „300-ліття возз'єднання України з Росією“ не мало виключно тільки демонстраційного характеру. З тієї нагоди на книжкових полицях з'явився ряд більш і менш поважних творів з метою відзначити „ювілей“ у різних ділянках і на фактичному обґрунтуванні виявити співпрацю українського і російського народів. До тієї категорії видань належить, широко обговорена на сторінках української преси, історія української літератури, відносно вихід другого тому „Історії Української РСР“ і також науково працю про розвиток народного господарства України. Саме над цим останнім виданням хочемо на цьому місці зупинитись.

Очерки розвитку народного господарства Української РСР“ (Москва, 1954, стор. 554) — це перероблене й значно поширене російське видання „Нарисів розвитку народного господарства Української РСР“ (Київ, 1949 р.). Одна і друга праці фірмовані Інститутом Економіки Української Академії Наук. Хочемо відмітити деякі різниці у цих двох виданнях, бо таким чином посередньо можна відзначити сучасне спрямування офіційної совєтської економічної думки. Коли гокувати спершу про формальну сторінку, то авторство цього колективного видання не є тотожним. Російське видання (редаговане Нестеренком, Романенком і Вірюнком) значно більше на українських авторів. Зовсім відсутні заступлені в українському виданні А. Ю. Шевченко, І. П. Панащенко, А. Я. Рудченко, М. М. Хотиченко, цілковито змінена редакція. В переробленому виданні центральне місце займають праці Л. Ф. Вірюнка (теперішнього голови Інституту Економіки), які, до речі, мають і найприродніший смак. Зокрема, це відноситься до нововведених двох перших розділів про історію господарства України до 1917 року. В другому розділі значне місце приділено боротьбі

англійська королева буде подавати руку Вуглянинові і грубо недовіряють „русові“. Ще мають трохи надій, що мій, як вони гадають, компатріот, тобто українця, Хрущов і його „українська кліка“ можуть ввести якийсь серйозніший зміни і випитують про мій погляд. На жаль, не можу скріпити їхніх надій в мою „дланісману“ Мінкути, а мої застереження, що він теж „рус“, викликають злиновіння. Про українців у цих двох розділах, як вони кажути, „до о ч ф р о и д л і к е ф о л ь к“, і тільки тої „теп“ (тупий) Гітлер повів супроти них злу політику. В цьому місці я згідний з моїми розмовками і, використавши ініціативу в дискусії, перескажу на тему, яка мене більше цікавить. Хочу знати, що думають вони про нове німецьке військо, як подобається їм уніформа, чи поголосились з села добровільці. (Закінчення на стор. 5-й)

Від голоування в самому мозкові українського студентства, Товаристві імені Петра Могили, до скромної неополітеної сільської читальні на далекому стрийському Підгір'ї — далекий шлях. Та він проішов його і як же часто. Всі вакаційні неділі і свята проводив по читальнях і домівках „Сокола“. Бо немає в поході до волі речей малих і великих, більше і менше потрібних. Всі важливі, про які треба однаково дбати, коли переможно мають кінчатися наші змагання.

Хто, слухаючи такого популярного викладу в читальні, подумав би, що то говорить той, хто належав до найінтелігентніших з молодого покоління в столичній Львові. Та обидва фронти і той в столиці при світлі електрики і той при нафтовій лампі в підгірській читальні, двадцять п'ять кілометрів від найближчої залізничної станції, обидва однаково важливі в поході до свідомості, як передумови волі.

Невже ніколи не ступати в полях, де квітне юний лев і простір, щирістю багатий, Вікне не тупити до грудей? Далеких подорожей втому Не заховають помилки тав? Невже лишився тільки спомин Про літній день біля Дніпра? Невже лишився тільки спомин Про літній день біля Дніпра?

ДІМА

Д-р Ярослав Падох

СВІТЛИНИ І СПОГАДИ

У 25-річчя смерті Степана Охримовича

(2)

Це неправда, що існує тільки дилема: бути запальним або холодним, ідеалістом або раціоналістом, революціонером, що йдучи на певну смерть повторює за постом „я велично, що нам не дано до тридцятиго року дожити“ — і вигідним обивателем, глухим на національні крики і потреби! Світ Степана Охримовича ніколи не знав подвійності на ліволі і чортів, виключного розрізнення на абсолютне добро і абсолютне зло, і ніщо поміж ними. Ніякої апорістичної поза логічною конвенцією законів і фактів, ніякої виключності віри у власну непомильність, як в церковну догму. Це не ознака маловір'я. Це не вислід внутрішніх сумнівів і невіддодованості.

Ні, це саме конвенція глибини віри в свою правду, почуття сили, яку вона дає. Чи ж сильною треба боятися змагання, а розумною дискусії? І він змагався і дискусував з кожним і про все. Дискусував по-джентельменськи з політичними противниками серед студентства, не відмовлявся від розгляду найсмірніших проблем в ширших колах громадянства. І звичайно виправдав ці бої і здибував для своїх прав віри нових визначень, а для себе — нових приятелів.

Поміж грубовими фотографіями самітня знімка з його обличчям. Полювала, як інші, поміт'я, змарганта. Роки вості, концентраційні табори, роки безконечної

налу теж добре. Може бути з наших, коли дістанете, а як ні, то "Рідерс Дайджест", „Лайф“ чи „Пост“ є дуже добрим дарунком. Скажете, що вони бувають в лікарнях. То правда, але їх не легко

(Закінчення на стор. 4-й)

Сарген Овандський

„ДАЛЕКИЙ СВІТ" ГАЛИНИ ЖУРБИ

Дійсно, далекий світ, світ ополічених шляхетських родів в Україні останнього десятиліття XIX в., що його описала Галина Журба в своїй „Розповіді автобіографічній“ (це — з польського, бо по-українському мала б бути — „Автобіографічна розповідь“) і видала „Перемога“ в Буенос-Айресе зграбним томом на 374 сторінки вісімки. Нічого вже від того світу в нашій Україні не залишилося, крім хіба спогадів нечисленних нещодавніх, і варто ті спогади зібрати та зберегти, бо вони багато чого в розвитку наших подій висвітлюють і психологічно підґрунтують. Особливо, коли походять від людей такого письменницького таланту, як Галина Журба.

Галина Журба

Писання автобіографії — притаманна риса новітніх часів, що виявляє тенденцію визначити й підкреслити вагу особистості в житті і мистецтві, — особистості, що не хоче коритися долі безособово складника того чи іншого суспільства, а на кожному кроці обстоює свою, від Бога дану їй, самобутність, свої, тільки їй приналежні, прикмети духовної індивідуальності. Здається, не помилюся, коли скажу на славнозвісну автобіографію Бенвенуто Челліні, Італійського гравера, ювеліра і різьбара (1500-1571), як на першу, справді видатну спробу мистця залишити нащадкам не тільки свої твори, але й свій образ-людину з усіма її людськими прикметами та пристрастями. З того часу кількість автобіографій все зростає, відповідаючи все більшій потребі інтелектуального світу загальнолюдського в інтимний світ творця, щоб краще розуміти і пізнавати його твори.

Але саме тому звичайно цікавлять автобіографії такі, які походять від людей, що відігравали значну роль в суспільному житті і можуть посприяти нас не тільки з своїми особистими пригодами, але й з визначенням людини своєї доби, їх інтимними переживаннями, потаємними намірами і діями. Автобіографія, як мистецький літературний твір, річ досить небезпечна, бо, як зазначив А. Гексел, „коли пишуться сповіді (а кожна автобіографія — це своєрідна сповідь, — Е. О.), трудно знайти се-

редню лінію між стриманим і потаємним смаком розповідності“. І то тим більше, що низький рівень читацької маси вимагає сенсацій, голіштов „спального“ характеру. Саме тому, як зазначає той же А. Гексел у своїй книжці нарисів „Музика серед ночі“, — „коли великі американські часописи органі-

зувають публічні анкети для збору особистих посвідчень та інтимних оповідань, немає чого ждати пристойності або стриманого промовчання...“

„Автобіографічна розповідь“ Галини Журби не має з тим нічого спільного.

Не знаходимо ми в ній ані визначних і відомих осіб й часів, ані одного імені, що могло б привабити цікавість людей, які люблять поринати в історичне минуле, — ані будь-яких нездорових сенсацій. Книжка на просторі 374 сторінок оповідає про життя дівчини, що, прикінці „розповіді“, не переходить поза „...однакільки літ!“

І все ж... І все ж книжку читається з великим зацікавленням від самого початку, і це зацікавлення все зростає аж до кінця. А в кінці читач, певно, не може не висловити бажання прочитати і продовження цієї „автобіографічної розповіді“, — так її жваво і талановито написано, так гарно змальовано в ній нашу українську красуню, нашу українську природу, так відносно і скульптурно викреслено психологічні типи людського і навіть тваринного оточення.

Читач підкупас також незвичайна щирість авторки, що не ховає ані ганьби винагородження (скорше навіть її підкреслює і ласкаво осуджує) своїх шляхетських предків, які „погинули свій наріз, відцвіли своїм пінтою глибокої культури, вивабивши сумнівної вартості зовнішню чужку...“ ані своїх особистих, хоч що й дитячих, але не менш симпатичних вчинків та особистих, глибоко інтимних почувань і думок. Проте, і тут ніколи не доходять вона до меж „поганого

маку розперзаності“, виявляючи в тому багато чисто жіночого такту: навіть тоді, коли оповідає про збудження в дівчині статевої, жіночої свідомості, що перетасує в „чорногузу“, який приносить діти; навіть тоді, коли оповідає про різні дитячі „непристойності“, які в сексті відзначено цілком зрозумілими крапками.

Не можна не дивуватися здібності авторки переносити в той „далекій світ“ і так ласкаво й живо відтворюючи свою давню дитячу психологію і психологію не тільки своїх близьких — батька, матері, сестер, братів, численних дядьків, тіток і всіх їхніх знайомих — цілі галереї прекрасних портретів — але навіть і психологію різних тварин, що були невідмінними й дуже цінними складниками того далекого дитячого світу. Досить пригадати психологічний портрет Арна, мисливця пса, що його авторка мистецьки змалювала на стор. 278-281. Але таких портретів там більше...

Авторка пильно охороняє свою особистість, свою духову незалежність, що вже так ласкаво виявляється в ній з найменших років. Щодо цього багато сторінок „автобіографічної розповіді“ не залишають ніякого сумніву. А все ж не можна не висловити жаль, що авторка в цьому обстоюванні своєї духової незалежності пішла аж так далеко, що вигадала для своєї книжки свій особистий правопис! Правда, на ст. 201, оповідаючи про вчення французької мови, авторка визнає, що „граматика була мій лютий ворог, щось вроді галарі, чи важкої ступи до товчання і з розумілої корзи-верзи“.

Але сумніваюся, щоб варто було цю ворожість до французької граматики перенести й на граматику українську, і писати „Гимназію“, „не-така“ (разом!), „цейсамий“ (разом!), „метакісамі“ (разом!), „адміністрасю“ (разом!), „інтелігенцію“, „традицію“, „фурю“, „історю“, „націоналізм“, і т. д.

Мова в книжці гарна, навіть іноді дуже гарна, м'ялунчикова, але не м'ялунчикова, а польонізмів, на зразок „різлого сміху“, або „то кремшина (це московське „кромшина“) темін“, „в брані (в полоні)“ форм, бари і звуків“. Зустрічаються випадки вроді: „Я не переносила великого приневолення“ (замість „...ніжнього приневолення“), і т. д. Крім непотрібного „особистого“ правописа, шкодять книжці й численні друкарські помилки, а навіть і такі неоглядки, коли одну й ту саму дівчину на стор. 193 названо Харитиною, а на стор. 194 — Христею.

Хочеться побажати, щоб у другому виданні цієї гарної, цікавої книжки, або в продовженні „Автобіографічної розповіді“ авторка поступилася своєю „духовою незалежністю“, що в цьому випадку видається надто невід-

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА МОЛОДИХ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

обов'язку дивитися, відчувати та думати. Передумовою кожного мистецького і естетичного пережиття є охота і здібність піддатися відчуттям і вчутися в даний твір, а естетичний осуд — кінцевим продуктом. Манеризм всіх часів, отже й наших, виявляється в видаванні осудів перед зглібленими премією, або й зовсім без таких передумов. Всі великі напрямки мистецтва поставали, як протест проти панівних естетичних забобів, та викликали потребу нових рухів, коли самі переходили в моду і манеру. Скоплення теоретичної суті в кольористичній практиці хочби згаданих мистців відкриває багато можливостей і нових обріїв для молодих мистців, а цюпайменше впровадить їх у частину проблематики розробленої українського мистецтва, та посприятиме наглядом для зрозуміння багатьох явищ у світовій мистецтві.

Біда в тому, що систематичні виклади українських наукоуців нудять молодих людей. В пошукуванні за яскравим формулюванням оцінок та об'явленням „кам'яної мудрості“, пануючі українського мистецтва — вони вдалися до талановитих мистців, саме на етапі „бурі і натиску“, мистців, які ані українського мистецтва не знають, ні не можуть знати, бо не мають відповідних категорій та понять — інструменту пізнання, та й інколи взагалі неохочіх щонебудь відчувати поза собою самим в даний момент. Тому твердження, що немає українського мистецтва, про що ошукане деякими мистцями та повторюване молодими, не має жадного об'єктивного значення, свідчить тільки про дуже суб'єктивний і, треба сподіватися, хвилюваний стан авторів. Може хтось казати, що легко критикувати, а важко творити, але я кажу, що відносно легше малювати навіть найбільше безпредметні абстракції, чим вміти абстрактно думати, формулювати поняття, скопювати невідомі вартості, відкривати невідні на перший погляд

повидно, і перейшла на загальноприйнятій правопис, який має свої хити, як і кожний правопис (який, наприклад, фантастичні та багатомовні зі сильним центром уваги в якійсь космічній світлі, з якимсь всесвітом для себе. Дерева в світовісвітських візках без безліт, але багато більше рудиментарні, а дівчата наподібно до них. В композиції ч. 3. вже не дерева викинені бурено над беді моря с правозором, а більш абстрактні фантастичні форми тривимірно мальовані переплітаються і зростаються; але цілість картини в сумі плоска, без центру і границі, якась приреченість. Я. Геруляк без сумніву дуже талановита, крім цього в її

речах відчувається якийсь „Терен у нозі“, якийсь задушливий жар. Це є саме завдаток на оригінальне та індивідуальне світовідчування мистця, який поки що непомітно в інших молодих мистців.

Борис Пачовський теж виглядає, якби був у самім розгарі періоду „бурі та натиску“. Виказує велику скалку зацікавленості: малює олійне та акварель, графіка, дереворит, скульптура в фірми та гіпсі. Є в нього і дегуральна композиція та психологічна експресія. Та головне для нього — це, здається, проблема перемін реального дійсності на мову мистецтва. Це найлегше можна пізнати на його дереворитах, де образ, можливий в дійсності з тисячами відмін, відтінків форм та барв, мистецько зводиться до небагато чорно-білих ліній та плям. Але вже в картині „Ніч в місті“ форми й кольори зведені до абстракції, так, що цілість і мовимість картини дуже виграє. Це якби шукання алгебраїчної формули для мови з конкретною переліченими об'єктами. Менше композиційно сконцентровані „Лодки“ зате показують багатий смілі кольористичні зіставлення та формальні недоговорення.

Там, де Аркадій Оленська у своїх картинах уживає кольорів виполовілої старої тканини, виходять дуже смачні вишукані зіставлення. Там, де для сили вживає синіх фарб, виходить децю ризиковано-припадково. Але її рисунково-композиція та її цілість жовтій мертвої натурі мальовані незначе якось чинником. Я відмовляюся повірити, що це її індивідуальне або її притаманне характерові молодого людини взагалі; приходить прийняти безкритичне запозичення чийогось „смачку“ або беззастережну данину якийсь моді. Тоді треба мати натурю kota, щоб при всіх змінах хвилювань мод завжди падали на ладки і не розбитися, але теж навіть за 50 літ не набирався в доробку мистця чогось, що було б спільним знаменником творчості і його „я“.

Можуть і не попасти також основні моменти, що складають суть вічного мистецтва — чисельні вартості мистця для культури. Але вона має талант і моменти небажани для т. зв. чистого мистецтва можуть бути підставою успіху в ділянці ужиткового прикладного.

Треба признати, що молоді мистці дуже критично наставляють самі між собою, переводять сувору селекцію своїх речей та гіршарків в стажі членства. Крім членів с це й кандидати-гости. Якби старші мистці поступили так з ними самими, то скоро ми були б свідком якоїсь нової сенсесії... З гостей Христею Оленська має мертву натуру з неупорядкованою стилізацією — напів-абстракція, напів-декорація. В оновач є вже моменти композиції,

можуть й неусвідомленої. Всі кольори здержані та зрізніковані, тільки жовтий виражений без резонансу вираження. Такі зіставлення в ужитковому мистецтві, особливо в рекламі дуже побажаний, в чистому мистецтві хіба з розрахунком на виставки з тисячами експонатів, щоб збудити увагу пригломшенного глядача.

Зоря Подубинська з Флориди малює з любов'ю і найліпше в Америці під п'ятьох Мозес, тільки без її полетичності. Але Мозес зачала під 70-ку малювати свої несталийські спогади про екзотичні тепер часи з країни своєї молодості. Саме життя обергло її від впливів мистецьких шкіл, напрямків, мук, традицій. Вона автентичний примітив. Теоретично я розумію місце примітивів у мистецтві, значення для психології та про практику в вихованні. Тому боюся, що Подубинська саме вчиться в школі, де займаються серійною продукцією, так би сказати в культурнім вакуумі під кльомом чи в скляній пробірці зі стерилізованою „поживкою“ примітивів під бабуню Мозес. Це дуже цікаво дивитися з боку, але чи варто молодій людині втрачати молодість на такий експеримент?

Квіти Олександри Бакочік добре своєю стриманою скромністю. З усіх рисунків та студій з моделей її рисунком має найкраще поставлену фігуру, скоплену певно і пармонійно естетично. Вона теж колись в Нью-Йорку ходила до школи, де пильнувалися, щоб часом чого її не навчили і не „попсувати“ тим її, мовляв, автентичної індивідуальності, зате спонукували до т. зв. селфекспрешен, само виявлення. А що в дуже молодому віці підсвідоме життя є нерозвинене, надбав свідомість теж ні, отже крім конфузії нічого путнього не виходило. На щастя в Мороза нашла вона вказівки про підставою речі в малюванні; а що вона талановита, то почала використовувати новітні відкриті для неї можливості і заблизнула в школі як ори-

БІБЛІОГРАФІЯ

ІСТОРІЯ ЛІТЕРАТУРИ

● Дмитро Чижевський. Історія української літератури. Від початків до доби реалізму. Видано Українською Вільною Академією Наук у США і Науковим Товариством ім. Шевченка в Америці за матеріальною допомогою Східно-Європейського Фонду. Українська Вільна Академія Наук у США. Нью-Йорк, 1956, ст. 512. Літературна редакція Ю. Шереха-Шевельова. Обкладинка Петра Холодного.

● Володимир Радзичевський. Історія української літератури. Том II. Нова доба. Кіньярня і Видавництво „Ватківщина“ в Дітроїті, 1956, ст. 168.

ПОЛІТИКА І ПУБЛІЦИСТИКА

● Арнольд Марголін. Державний устрій Сполучених Штатів Америки. Видано Українською Вільною Академією Наук у США і Науковим Товариством ім. Шевченка в Америці, за матеріальною допомогою Східно-Європейського Фонду. Україн-

ська Вільна Академія Наук у США. Нью-Йорк, 1956, ст. 96. Редакція перекладу документів: Іван Рещетар, Юрій Федиский. Літературна редакція — Юрій Шевельов. Обкладинка Петра Холодного.

● Історія Мірпука. За чистоту позитивного українського знавства руху. Накладом автора. Мюнхен-Лондон, 1955, ст. 184.

ГОСПОДАРСТВО

● Alexander Archimowitsch. Selective Breeding of Sugar-Beets in Russia and the U.S.S.R. Reprinted from The Botanical Review, January, 1956 (том 22, ч. 1.), ст. 1-37.

ЗБІРНИКИ І КАТАЛОГИ

● Український Збірник. Київ, 5. Інститут для вивчення СС-СР. Мюнхен, 1956, ст. 200. Цілюється.

● St. Basil's College, Stamford, Connecticut. A College of Liberal Arts. Omnia sapientia a Deo. Annual Catalog, 1956-1957, ст. 24.

ПРО ВАС І ХВОРОГО В ШПИТАЛІ

(Закінчення зі стор. 3-ої)

дістає, бо багато людей їх читають.

Навіть число часопису хворий з радістю приймає, а коштів воно зовсім мало. Одна незнайома мені особа віддала мені й принесла малу коробочку сухих цукорків і шість святкових карток. Цей дарунок зворушив мене більше, як ціла „макітра“ хризантем. Листовий папір, навіть кілька поштових значків завжди можуть хворому пригодатися.

Штучні квіти можна дати тільки тому, хто їх любить. Назагал штучні квіти дарувати не прийнято, а особливо не даруйте їх людям, що прихилили з Європи, бо вони до цього не звикли. Зате різні дрібниці з порцеляни дуже добре до цього надаються. На День Подяки я дістала порцелянового індики завбільшки з пів палець, штучне невеличке деревце і двох звірків: котика з порцеляни й черепаха з бляхи, що рухас хвостом і головою. Так оце на комоді стоїть під деревцем та менажерія і я маю на чому око спинити й відвести думки в інший бік. І кожен, хто приїде і побачить, що від самого подуву черепашка рухастяся, має теж потіху. Дрібні фігурки з

порцеляни чи якої маси чудесно надаються на дарунок, коштують центи, не забирають місяця, не поуються і є милою пам'яткою для хворого. Те саме якщо картинки, дзеркальце, якийсь косметик, нап., кольонська вода. Тільки не купуйте того, що має гострий запах, бо це хворому дуже напирікється.

Піжам і нічних сорочок хворому ніколи не надмір, так, як жіночі ніколи не забагато м'ялунчиків панчик. Більшою до ласки, канці, коли бачите, що вони у хворого підніжені — це вже долярові видатки, якщо хочете такі зробити.

Але найкращий, на мою думку, дарунок: передати призначені гроші допомогти установі чи людям, що потребують, і хворому вручити посвідку, що то приятелі зложили замість дарунка. Дехто може не потішиться тим, але більшість матиме почування спокійної радості й задоволення.

Не обійцяте хворому Люди хрихдять і питають хворого, чому йому треба, або що поладнати, чи принести. От візьмімо конкретний приклад з моєї хвороби. Питали мене знайомі, що ме-

ні принести — я відповіла: нічого мені не треба, тільки принести кілька вареників... А вони: „Та Господи, кожного дня! Та ж то така дрібниця! А з чим любите?“ Здавалось, от зараз підуть до хати, зроблять тих кілька вареників і принесуть.

Чекала я один день — немає. Думала: завтра, певно, принесуть, бо то п'ятниця, робитимуть для себе. Немає. Певно, не мали часу привезти, хоч то в них с аято — думала. В суботу, певно, прийдуть ввечері. Не приїшли. В неділю, певно, прийдуть, бо не працюють... Не приїшли в жаден день, і я їх більше не побачила.

А тепер подумайте: навіть як ви здорові і вам щось обіцяють, якусь дрібницю, а не виконують, ви почуваетесь погано. Ви цілий час чекали, надіялися, а вас обманули. Що ж тоді думає хворий, замислений в чотирьох стінах, коли його обманули, покривдили, про нього забули?

Коли вам ніколи до хворого ходити і ви відвідали його тільки „з обов'язку“ або для того, щоб не питати, що б він з'їв чи чого потребує. Побажайте йому видужання і не обманюйте його обіцянками.

Писати до хворого

Що? Прийнято в цій кра-

їні писати побажання видужання. Гарний це звичай, і для цього є багато гарних карток з веселими чи настроєвими образами. По-українськи, на жаль, немає. Але хворому писемно діставати їх. Він знає, що про нього світ не забув.

Треба б, щоб наші установи, їхній провід і поодинокі члени навчилися цього культурного звичаю. Коли хворий член товариства, а це більше його провдую, йому треба обов'язково посылати побажання видужання. Мушу сказати, що цього не робить ся. Я дістала дуже милого листа від Наукового Товариства ім. Шевченка в Нью-Йорку, де я є тільки звичайним членом, і дістала хризантему від одного з відділів Союзу України в Дітроїті. Але с товариства, де я є в провіді, де я є активним членом, що пише, викладає і ін. — ніхто й словечка мені не кинув... А це — обов'язок товариства свого хворого члена підтримати на дусі.

Коли хвороба збігається з святами, хворому особливо прикро. Питання: чи складають йому традиційні святкові побажання і чи посилають святкові картки? Не посилають картки, де пишеться тільки про радість, а ви під сподом тільки ставите свій підпис. Коли вже картка му-

суть бути святковою, напишіть на звороті хоч кілька теплих слів вроді: „Знаємо, що Ви хворі, і дуже вам співчуваємо. Очевидно, тяжко вам святкувати, але знайте, що всі ми думасмо про вас і бажали б бачити вас при нашому святковому столі“... і т. д. Або: „Вірно, що ваша хвороба не протягнеться довго і ви скоро видужаєте. Тож бажасмо вам якнайбільше сил, щоб побороти це зло“. А такі побажання видужання, як оце традиційні „Веселих Свят“, виглядає просто на посмішку з хворого, бо які в нього можуть бути веселі свята.

Відвідувати хворого

Треба, і то кінце. Але бузаймо б добре домовитися з знайомими і визначити кожному час. В шпиталі кімнати малі, сидіти немає де, години відвідувань обмежені. Одного дня приїде багато відвідувачів, а потім тяжко товариства свого хворого члена підтримати на дусі.

хворіли ви, ваша жінка, те- та і сусідки. Дехто думає, що облегшити хворому долю, коли він довідається, що й іншим те саме трапилося. Але не робіть теж протилежного: не розкажуйте тільки про веселі, радісні події з вашого чи чийогось життя, або не робіть з кімнати хворого місця зустрічі з вашими приятелями та місця спліток. Навіть коли зустрінете біля ліжка хворого знайомих, залишіть собі балачку з ними на час, коли вийдете з лікарні, або договоріться про зустріч в іншому місці.

Про що ж говорити з хворим?

В першу чергу про його здоров'я. Але хай він перший вговориться. Він цілий день сам, а може і в житті самотній. Може в нього є який тугар на душі, яка журба чи прикрість. Може він потребує вашої поради та підтримки. З його розмови знаєте, що цікавити його проза хворобою. Тоді говоріть про те, що його цікавить: на яких ви були імпрезах, які картини бачили в театрі чи кінці, які книжки читали і що вам дуже сподобалося і ви радили б прочитати. Але ж знову: не обійцяйте йому принести книжку, коли не можете цього зробити! Подійді, коли він не читав часопису, дадуть вам завжди тему для

розмови. Те саме якщо стаття з журналу чи часопису. Цікаві переживання ваші і чийсь завжди мило послухати і вони відвертають думку хворого від його журби.

Просячучись, не обійцяйте, що прийде те раз, коли знаєте, що не прийде. Може у вас і с добра воля, але ви зайняті і знаєте, як тяжко було вибратися перший раз. Також не питайте, що йому поладнати, якщо поладнати не зможе.

Самотній хворий

Буває, що людина не має нікого близького. Таки зовсім нікого. Про таку людину, зокрема, треба подбати. Я пригадую собі, що на батьківщині це належало до завдань жіночих товариств: відвідувати хворих по лікарнях, приносити їм часописи, харчі, а коли треба було, то й візитувати. З його розмови знаєте, що цікавити його проза хворобою. Тоді говоріть про те, що його цікавить: на яких ви були імпрезах, які картини бачили в театрі чи кінці, які книжки читали і що вам дуже сподобалося і ви радили б прочитати. Але ж знову: не обійцяйте йому принести книжку, коли не можете цього зробити! Подійді, коли він не читав часопису, дадуть вам завжди тему для

Ця людина виходить з ліжкарні. Ви спитали в неї, чи є кому її перевезти і куду? Може ця людина мала знамену кистку і їй треба ще на якийсь час підпори чи якого апарату. Чи ви допомогли їй це зробити? Може їй особі треба й на місці щось допомогти. Може вона живе сама в пустій кімнаті і це не здібна купити собі харчі. Нічого не сталося б, якби ви зайшли до неї, обговорили її даліше життя і, хоч на початок, допомогли їй. Вона вам цього не забуде, але коробку шоколадок, що віддала нуразам, напевно забуде.

Самотні люди бувають і психічно більше вразливі. Вони легше знеохочуються й зражуються. Коли ви їм щось обіцяєте — додержіть слова. В них немає нікого, що замість вас це зробив би. Може така людина тишлася, побачивши вас, і поклала на вас своє надію.

Зорганізуйте відвідини такої людини хоч двічі в тиждень. Зацікавте її долею. Не забувайте, що сьогодні ваш приятель хворий, а завтра буде ви. Ніхто не знає, перед ким чаша горя. Тож, почувши, що хтось хворий, не махніть рукою й не забудьте, а виявіть такий людський трохі серця і співчуття. Завтра бо ви потребуватимете цього від неї.

З'їзд спілки українських журналістів в Німеччині

Мюнхен. — (Вл. Кореспонд.) — В дні 10-11 квітня 1956 р. в Мюнхені V-ий З'їзд Спілки українських журналістів в Німеччині. Після п'ятирічної перерви (четвертий З'їзд відбувся 15 лютого 1951), яку зобов'язала спершу масова еміграція і потім різні технічні труднощі, українські журналісти мали змогу зустрітись на спільному З'їзді, вислухати звіти дотеперішньої управи, вибрати нові керівні органи і дати їм настанову. Вперше від довгих років в З'їзді взяли участь журналісти всіх українських політичних напрямків, підкреслюючи в цей спосіб загальноукраїнський характер СУЖу, цілі єдиної сьогодні, активної, професійної організації українських робітників пера в Європі.

Під керівництвом одноголосно вибраної президії, в склад якої ввійшли п.р. П. Котвич — голова і ред. П. Кірко та ред. П. Святий, заступники, З'їзд вислухав звіти діяльності складених дотеперішньою головою — д-ром Мироном Коновальцем і секретарем ред. А. Мельником. Хоч масова еміграція в 1949-1952 рр. і матеріальні труднощі, що призвели до закриття цілого ряду українських газет, не давали спомогти розвинути працю СУЖу в задовільному ступені, все ж упровадження виказалися цілим рядом успіхів, зокрема на відносно зовнішньому. Зустріч з угорськими «журналістами» в ур і в літських, поїздка до Берліна на конгрес вільної преси, пресова конференція в Бонні з нагоди переїзду в нові приміщення, участь делегата СУЖу на конгресі в Лондоні 1955 р., ряд виступів голови СУЖу перед німецькою й чужинською публікою, поїздки в терен і відвідування українських місць поселення в Німеччині — це активні п'ятирічні праці. Коли закінчилися, що СУЖу не мав інших джерел — приходів, як членські виступи, висі і ця пророблена праця вказує на щирі намагання управи робити в даній ситуації все можливе. Проводились теж СУЖу відомі діяльності і окремі приміщення належності його дотеперішній управі за успішних об'єднання. В Спільні всіх, без різниці партійної приналежності, українських журналістів на терені Німеччини. Під сучасну пору СУЖу нараховує 56 членів.

Після ухвалення уступачої управи абсолютної вибраної комісії матка запропонувала З'їздові новий склад управи, який був апробований великою більшістю голосів.

До новообраної управи СУЖу увійшли: іж. Д. Андріасяк («Українське Слово» — Париж); голова: ред. В. Стахів («Сучасна Україна») — 1-й заст. голови; ред. М. Воскобойник («Українські Вісті») — 2-й заст. голови; ред. В. Ленін («Шлях Перемоги») — секретар; ред. Р. Ляницький («Український Самостійник») — д-р Л. О. Ортинський («Вісті Братства кол. воїнів 1 УД УНА»), ред. Г. Котвич, ред. П. Котвич, ред. Ю. Таркович — члени управи. Заступники членів: ред. П. Святий і ред. М. Странка. Представниками української преси в міжнародній організації преси — Союзі Вільної Преси — визначено ред. Г. Котвича і д-ра Л. О. Ортинського.

До контрольної комісії ввійшли: д-р М. Коновалець («Християнський Голос») — голова; ред. Д. Чайковський («Шлях Перемоги») і ред. А. Мельник («Українське Слово») члени; заступники: ред. І. Майстренко («Вперед») і п. М. Борис («Український Самостійник»).

Одоголосно була прийнята З'їздом така резолюція: «П'ятий З'їзд Спілки українських журналістів в радістю відзначає повне об'єднання українських працівників пера в Німеччині в одній професійній організації і стверджує: а) свідомі відповідальні завдання, що покладені на вільну українську пресу закордоном, члени СУЖу докладатимуть всіх зусиль для успішного їх реалізації в душі національної солідарності і колегіальної співпраці. б) шляхом зустрічей і обміну думок уособлювати зовнішні виступи української преси згідно з вимогами української вільної політики. В противстві до ненайкращої дотеперішньої традиції і згідно з вимогами часу і зрозуміння справи в українській З'їзду — він був короткий час, скупий на слова резолюції і наскрізь діловий і позитивний у своїх вислідах. В п'ятигодинних працях З'їзду позначалася у всіх його учасників добра воля створити одну, професійну і репрезентативну стану організації українських журналістів в Німеччині і це завдання виконано. Без палких промов до об'єднання, без підозр і загрози, але з гідною відмічені серйозністю і джентельменством учасники П'ятого З'їзду продемонстрували політичну громадську і стану зрілість і створили гідний наслідок праці».

Після ухвалення уступачої управи абсолютної вибраної комісії матка запропонувала З'їздові новий склад управи, який був апробований великою більшістю голосів.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Шикаго, Іл. Шевченківський Концерт. Ліга Американців Українсько-го Походження в Шикаго, яка влаштувала Шевченківську Академію, доклала багато праці і програму цього свята, як і виконавців, підбрало з увагою та дбайливістю. А все ж вага цього концерту, який відбувся в неділю 18 березня в аудиторії о. Василія, лежить в промові, яку вголосив Достойний гість з Вінніпегу сенатор п. Василь Валд.

Він надав тон цілій Академії. Масово зібрана громада в напруженій тиші слухала, як сенатор Валд, цитуючи пророчи слова Шевченка, вказував, як далеко ми відбіглимо від них в нашому житті. Сен. Валд підкреслював невіддільну кончність основної перебудови нашої теперішньої політики в тому напрямі, щоб вона стала суцільною кліткою політики Заходу. Слово сенатора Валда було немов прощання Шевченка до громади, кинено в нашу зобов'язаність. В концерті виконали три частини опери п. Степанія Федчука — драматичне сопрано: п. Ельва Бараш — фортепіано; п. Ольга Федчук — рецитация та п. Василь Мельничин — тенор.

Сопран п. Степанія Федчука це дуже сильний голос; з певними і чистими позиціями в високих і низьких регістрах, при тому: м'яко, тепло, закарсько, яка особливо чудово глибоко видала виконали арти Оларки з опери А. Вахнянина «Куралло» — «Нема мені парадних вишиванок». Це було справді блискуче виконання. З тим же самими суперлативами треба висловитися про виконавців пісень Фоменика «Любіть Україну» і арти Оксана з опери Семена Артемського «Запорожець за Дунаєм» — «Там за Дунаєм, там за Дунаєм». Ці дві частини були нагороджені до співацьки.

Присно було також ствердити, що інформативні дані, які ми одержали про п. Стефу Федчука, який підтримував і вголосив матеріал і високу співачку культуру. Роджена в Україні, середню і музичну освіту закінчила в Люксембурзі та Франції. Була ученицею французької, світої слави, оперної співачки Нінон Бараш. Драматично співачкою конферансьє в Белгії, солісткою симфонічних та камерних концертів в Люксембурзі, Франції, Швейцарії та Бельгії.

Шикаго має і репрезентативну піаністку п. Ольгу Бараш. Коли її слухали, то завжди відгукнулися з захопленням. За кожним разом подивлялися її техніці і дивувалися, як з-під рухів тендітної жіночої руки беруться такі величезні глибокі звуки. Цим разом п. Ельва Бараш відіграла твори Моцарта, Сонату в Д-мажорі і Шопена «Варкаролю». Публіка виявила своє захоплення грою піаністки довгими оплесками.

Тенор п. Василь Мельничин набагато поширив застосування. Відчувається певність у його інтерпретації, працю над голосом та добру школу. Ми чули літа молодого Остаса. Ніякого неспівування і голосово-го технічно бездоганно. Фортепіановий супровід проф. Гора Вілоруду і скрипки проф. Володимира Чиника були на високому рівні.

ПОЛІТИКА З ПЕРСПЕКТИВИ БАВАРСЬКОГО СЕЛА

(Закінчення зі стор. 2-ої) Погляди не однакові, хоч майже всі згодні в тому, що «барас» (військо) не може змінитися, і хоча міністер Вільям захваляло, як то вигорді мати новий німецький воєк, їх на такі захвалювані ніхто не візьме. «Прайсен прайсен», нема ради, як годі щось робити, коли поклади до війська. Кожна держава має військо, то й військові мусять його мати. Добровільно, покищо, з села не зголосився ніхто, але зголосилися з околиці. Тоді коли постання нової армії прийматимуть як найвищий допуст, що належить до невідступної прикмети нашої племени, не мають снів обурення на «портськ» уніформу нового крою. Всі одностайні, що їй треба чимось змінити, бо коли вже служили при війську, то треба мати відповідну уніформу.

Історія однієї казарми Ляндгутською дорогою вертаєся з Обергемелю до Мюнхену саме в той день, коли місто, вперше від 1945 р., дістає німецьке військо. До т. Функазерне, через яке в останніх роках перейшла добра половина емігрантів з Німеччини до ЗДА і Канади, виходили цього ранку перших 80 добровільців, які становили зв'язок піонерського батальйону. З «шістків», відомо багатьом емігрантам трамвайної лінії, що сполучає центр з Функазерне, відсидіть молоді панове з валізами і йдуть до великої брами... Пригадую, хто то вже не йшов в напрямі цієї брами: отже, спершу німецькі воїни Третього Райху, щоб переходити тяжкий вишків. Потім, уже під кінець війни, гостіли, не завжди прип'ято, мурі казарми воєнків 1 УД, при чому не один з них дістав там і значок під наху. Після капітуляції — чергували там місця постою різних американських частин.

Тенер Галичина разом із її невіддільною гуцульською вишківкою, колективізація і націоналізація народного промыслу поставили всіх наших селян у становище неспівачих, закріпощених людей. Тому вар-то побачити ці війська, що показують наших людей, це війська націоналізації і господарства, які підтримують, хоч і в тяжких умовах польського режиму. Василь Мураш

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, Іж. Відділ 18 в Трентоні владштує ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ — що відбувається в неділю, 15-го квітня 1956 р. в залі "SOKOL HALL" при вул. Center і Cliff на якому виступить доповідь Проф. Іван BOBЧУК, Голова Головної Управи ООСУ та Член Політичної Ради ЗІК ТЕМА: „ОСТАННІ ПОДІЇ В СОВЕТСЬКІЙ ІМПЕРІЇ ТА НАШЕ СТАНОВИЩЕ". Початок 4 година пополудні. ПО ДОПОВІДІ ДИСКУСІЯ. До численної участі запрошуємо Українське Громадянство.

ДЖЕРЗІ СІТІ! ОКОЛИЦЯ! ДИВИДЕНДИ ЗА 1955 3% ВИПЛАЧУЄ ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ" Приймаємо ошадності — Удільно позики за низьким опроцентуванням. Урадові години: СЕРЕДА ВІД 7-9 ВЕЧ. СУБОТА ВІД 5-7 ВЕЧ. JERSEY CITY, N. J. 136 ESSEX STREET

ОГОЛОШУЄМО безривну випродаж книжок ЗА ПОЛОВИНУ ЦІНИ. Слідить за нашими оголошеннями у „Свободі". Жадайте наших повних каталогів. Шліть замовлення на книжки на адресу: UKRAINSKA KNYHARNIA 19157 Wexford Street, Detroit 34, Mich., USA

УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМОВА СЛУЖБА У ФІЛАДЕЛФІЇ влаштує періодичні ФІЛЬМОВІ ВЕЧОРИ в домі „Плесту", 827 Н. Френклін Ст. з доповідями про фільмове мистецтво, показами української Хроїки Філадельфії та інших міст, культурно-науковими фільмами та показами голлівудських фільмів тривалої партості. В даних пліях покази фільмів європейських фільмових осередків та фільмів власної продукції. Запрошуємо Громадянство на ці Фільмові Вечори. Перший такий вечір відбувається В НЕДІЛЮ, 15-го КВІТНЯ 1956 р., о год. 5-й і 7-й під час якого буде виставлена казка „ТІСЯЧІ ПІ ОДНА ПІЧ" та короткометражки. 22-го КВІТНЯ — „КАТІ ТАКОЖЕ ВМІРАЮТЬ" про атеїстат на гітлерівського галлятера в Празі, Гайдріха. 29-го КВІТНЯ — ВЕЧІР КОРОТКОМЕТРАЖІВ. В. Кархут.

ри „Фрайінтер Боте" треба вреніти купити нормальну газету, в якій пишуть більше про світ, а менше про Моосбах і околицю. Якось полав від руки „Мюнхен Меркур", де на третій сторінці всміхався до читача вук баварського емігранта, Альфред Максимілія Грюнтер, чотиризіздіковий американський генерал і головнокомандувач НАТО. Ця інституція, що примістилася на захід від Парижу в бараках села Марлі, саме має семірічні уродини. З тієї нагоди, кореспондент „ММ" Отто Мерк побував в голлівудській квартирі в містечку, була така симпатична лані Кука, що мала почуття умору і з успіхом вміла розити якийсь такий гокус-покус, що перед літарем знак-під пахи знавав. Не забути її того ноєї амонічного пліача і агадуватимуть як відважну героїню часів інквізиції... Цього полудня, коли я, вертаючись з Обергемелю, пройждав попри Функазерне, там певно знову шукають значка під пахою, тим разом, однак, не на те, щоб його власники вивести за браму, а, мабуть, як легітимізацію його заванування. Мінються часи, повернено казарму і призначено, а маленькому значкові, т. зв. „блоттруп", надано нове значення... „We would not do so" Після кількадемії лектури.

ПОДЯКА Український Спортивний Клуб в Нью Йорку, почувається до милого обов'язку скласти цією дорогою найширшу подяку Спільні Української Молоді, Осередок в Пасейку, за влаштування гарного прийняття нашим футбольним командам після їхнього першого виступу на спортивній площі в Пасейку-Гарфілді. Задана зустріч наших змагунів з представниками Осередку СУМА Пасейк була для нас надзвичайно милою несподіванкою і надовго залишиться гарним спогадом в пам'яті спортовців з Нью-Йорку. Управа УСК-у.

Увага! Філадельфія й околиця! Увага! Український Музичний Інститут в шю порку Неділя, 22-го квітня 1956. Год. 7:30 веч. Зал УКРАЇНСЬКОГО ГОРОЖ. КЛЮВУ, 847 N. Franklin St., ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. ЯРОСЛАВ МИГАСЮК СКРИПАК при фортепіані РОМАН САВИЦЬКИЙ В ПРОГРАМІ: Моцарт — Бетовен — Крайслер — Косенко — Барток — Д'Амброзіо — Вільямскі. ВСТУП ЗА ПРОГРАМКАМИ. В цілі дол. 2, 1.50, 50 ц. (для молоді) до набуття в Кооперативі „Вазар".

Вже вийшов з друку II-ий том праці Проф. І. ВЛАСОВСЬКОГО „Нарис Історії Української Православної Церкви" Другий том присвячений розгляду подій, що залучували XXV ст. після Берестейської Унії й довели до настільки-то відокремлення Української Православної Церкви Московської Патріархії. Перший том праці проф. І. Власовського знайомить найкраще оцінку українських православних і наукових сфер, які однодушно стверджували історичне значення появи цієї праці друком. Другий том не більше підтверджує що оціню.

Обов'язком кожного православного українця — прикрити цю цінну працю, підняти її зміст і тим зміцнити себе в вірності в любові до Української Православної Церкви, що була в залишенні найкращим оборонцем наших духовних і національних скарбів. Шна П-го тому в м'якій обкладинці \$6.00, в твердій \$7.25. На переклад кожного тому треба долучити 25 центів. Одночасно приймається передплата на всі три томи „Нарису історії Української Православної Церкви", яка виноситься в м'якій оправі \$15.00, в твердій \$18.75. Передплатники всіх трьох томів, що платять всю належність згори, за передплату не платять. Вихід III-го тому передбачається на кінець 1956 р. Замовлення слати на адресу: CONSISTORY of OUC, P. O. Box 595, So. Bound Brook, N. J. U.S.A.

УВАГА! На складі лишилася вже незначна кількість I-го тому, а тому радимо поспішити за замовленням цього тому, а це краще — заперемурувати всі три томи згори.

НОВА УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ З КВІТАМИ ІВАННИ РОЖАНКОВСЬКОЇ Rose Flower Shop 45 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY (між 2 і 3 Евено) Тел. SPring 7-1079 Поручас тяті і вазонкові квіти у великій виборі, професійне виконання плітлових китиць, декорацій, корсажів і вінків. Крамниця відкрита від год. 10 рано до 8 веч., в неділю і свята від год. 10 рано до 3 попол. Солода обслуга. Приступні ціни. ВІДКРИТТЯ 14-го КВІТНЯ 1956.

Товариство Прихильників Української Народної Республіки в Нью Йорку — скликає на — неділю, 22-го квітня 1956 р., о год. 2:30 попол. в УКРАЇНСЬКОМУ ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ КЛУБІ, 149 — Друга Евено, в Нью Йорку РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ з ДЕННИМ ПОРЯДКОМ: 1. Відкриття і вибір президії Зборів. 2. Інформації про Державний Центр УНР — д-р Кость Паньківський. 3. Обговорення протоколу з попередніх Загальних Зборів. 4. Звіт Керівних Органів. 5. Дискусія над звітами і ухвалення абсолютної. 6. Вибір нових Керівних Органів. Управа

